

§ 44

Nimistötoimikunnan lausunto asemakaavoituspalvelulle Siltasaariseura ry:n ja Kallion kävelyfestivaalin aloitteesta, joka koskee Kallion (11.) kaupunginosassa sijaitsevan Kaikukujan osan nimen muuttamista Hanna Castrénin portaikoksi

HEL 2023-001460 T 10 03 07

Nimistötoimikunta antoi asemakaavoituspalvelulle seuraavan lausunnon:

30.1.2023 päivätyssä Siltasaariseuran ja Kallion kävelyfestivaalin aloitteessa esitetään Kallion kaupunginosassa sijaitsevan, Pengerkatua ja Porthaninkatua yhdistävän Kaikukujan portaikko-osuuden nimeämistä Kallion ensimmäisen oppikoulun perustajan Hanna Castrénin mukaan.

Nimistötoimikunta kiittää aloitteesta ja mielenkiinnosta Helsingin nimistöä kohtaan ja viittaa Helsingin kaupungin vakiintuneisiin nimeämisperiaatteisiin. Niiden mukaan jonkin kohteen nimeämistä henkilön muistoksi voidaan harkita, jos henkilö on esimerkiksi tehnyt Helsingissä kansallisesti ja kansainvälisesti merkittävän elämäntyön. Helsingin nimistönsuunnittelussa huomioidaan Kotimaisten kielten keskuksen nimistönsuunnittelun ohjeet ja Kuntaliiton ohjeet ja suositus kunnan osoitejärjestelmästä. Helsingin muistonimiperiaatteet noudattavat lisäksi YK:n ja suomen kielen lautakunnan suosituksia.

Helsingin nimistönsuunnittelussa noudatetaan myös periaatetta, että käytössä olevia kaavanimiä ei muuteta, ellei nimenmuutosta puolla jokin erityinen, esimerkiksi pelastusturvallisuuteen tai liikennejärjestelyiden muutoksiin liittyvä syy. Tämä oli perusteena esimerkiksi Sörnäisten rantatien Hakaniementorin puoleisen pään nimen muuttamisessa Miina Sillanpään kaduksi vuosina 2021–2022. Käytössä olevan nimen muuttaminen vaikuttaa kaikkiin alueen käyttäjiin ja siellä asuviin ja toimiviin, ja vakiintuneen nimistön muuttaminen voi aiheuttaa asukkaille ja alueen käyttäjille pitkäaikaista sekaannusta esimerkiksi pelastustilanteissa ja kuljetuksissa.

Kaikukujan nimi on tullut voimaan vuonna 1901, ja mainitusta portaikosta on käynti osoitteeseen Kaikukuja 5 D. Tämä osoite on ollut käytössä vuodesta 1912 lähtien. Huomionarvoista on myös, että Kaikukuja (Ekogränden) ja Alli Tryggin puiston toisella puolella kulkeva Ässärinne (Ässäbrinken) ovat kaupunkikuvallisesti yhtenäisiä ja osoitenumeroinnin kannalta keskenään loogisia kulkuyhteyksiä Hämeentielleä Porthaninkadulle. Kulmakunnan nimistö on vakiintunut ja tullut kaupunkilai-

sille tutuksi pitkän ajan kuluessa; kaavanimistön uusi tulokas on vuonna 1970 voimaan tullut Ässärinteen nimi.

Minna Rikkisen kirjoittaman SKS:n Kansallisbiografia-verkojulkaisun artikkelin mukaan Sörnäisten yhteiskoulun perustaja ja johtaja Hanna Castrén (1862–1943) on jäänyt suomalaisen vapaan kristillisyyden ja koululaitoksen historiaan naisten tasavertaisuutta uskonnon, työn ja koulutuksen piirissä korostavana vaikuttajana. Nimistötoimikunta katsoo, että Hanna Castrénilla on ollut myös merkittävä rooli Kallion ja Sörnäisten kaupunginosien kehittymisessä. Näiden kaupunginosien alueella ei kuitenkaan tällä hetkellä ole tiedossa Hanna Castrénin elämään liittyvää, ennestään nimeämätöntä paikkaa. Lisäksi on huomattava, että aivan aloitteessa mainitun paikan lähetyvillä Kallion kaupunginosassa sijaitsevat jo Castréninkatu – Castréngatan (1901) ja Castréninpuistikko – Castrénslunden (1986), ja saman sukunimen sisältävä uusi kaavanimi saattaisi aiheuttaa sekaannusta.

Nimistötoimikunta suosittaa aloitteentekijöitä selvittämään tässä kohtaa vaikkapa nimikkotapahtuman järjestämistä tai muita muistamisen ja tunnetuksi tekemisen tapoja esimerkiksi siellä, missä Hanna Castrénin perustaman koulun ensimmäinen koulutalo sijaitsi.

Lisätiedot

Johanna Lehtonen, nimistösuunnittelija, puhelin: 09 310 37386
johanna.lehtonen(a)hel.fi

Liitteet

- [Siltasaariseuran ym. aloite 30.1.2023 saate](#)
- [Siltasaariseuran ym. aloite 30.1.2023](#)
- [Siltasaariseuran ym. aloite 30.1.2023, liite, kuva](#)
- [Siltasaariseuran ym. aloite 30.1.2023, liite, kartta](#)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Nimistötoimikunta 15.03.2023 § 31](#)

[Nimistötoimikunta 15.02.2023 § 20](#)